

Татарстан Республикасы

Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеген башкарма
комитеты

КАРАР

11.11.2019 ел

№ 7

Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл
жирлеген Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан
Республикасы Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә
мәдәниятне үстерү «муниципаль максатчан программасы турында» 2015
елның 13 ноябрендәге 11нче номерлы карарына үзгәрешләр керту хақында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон,
«Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан
Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль
районының «Яңа Ибрай авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставына
таянып, Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеген башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеген
Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Акsubай
муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль
максатчан программасы турында» 2019 елның 13 ноябрендәге 11нче номерлы
карарына, кушымта итеп бирелә торган редакциядә «2016-2020 елларга Татарстан
Республикасы Акsubай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә
мәдәниятне үстерү» муниципаль программасын бәян итеп, үзгәрешләр кертергә.

2. Әлеген карарны хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга:
<http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Акsubай муниципаль районы сайтында урнаштырырга:
<http://aksubayevo.tatar.ru>.

3. Әлеген карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Яңа Ибрай авыл жирлеген
башкарма комитеты житәкчесен

Ф. Х. Кәбиров

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
«2016-2024 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»

Программа паспорты

Программаның исеме	«2016-2024 елларга Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программа эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар
Муниципаль заказчы - программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Төп эшләүчеләр программасын	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары	Аксубай районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләреннән мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният, кинематография учреждениеләреннән жирлек халкы һәм кунаклары өчен жалеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш-көнкүреш шартларын, экстремизм һәм терроризмга каршы тору, аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү
Программаның бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юналтелгән ижтимагый фикер формалаштыру
Тормышка ашыру сроклары	2016-2024 елларга
Ярдәмче программалар	- «2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү»; «2016-2024 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

<p>Программаны финанслау күләме</p>	<p>2016-2024 елларга Программаны финанслау күләме 8588 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел -685 мең сум 2017 ел-694 мең сум 2018 ел-702 мең сум 2019 ел-710 мең сум 2020 ел-1009 мең сум 2021 ел-1013 мең сум 2022 елда-1017 мең сум 2023 ел -1019 мең сум 2024 ел-1021 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш чараларны финанслашуга федераль һәм республика бюджетларынан акча бүлеп бирү.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга кадәр арттырырга мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать клубларының формирваниеләрен һәм анда катнашучылар санын арттыру; авыл жирлеге халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлтелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны Дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртак проектлар саны 5 чарага кадәр тәшкил итә.; 1 авыл жирлегендә "Сабантуй" татар халык бәйрәме үткәру саны; терроризм һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге советы; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты.</p>

Программаны тормышка ашыру өлкөсөнөң Гомуми характеристикасы,

шул исәптән ул хал итүгә юналдерелгән проблемалар да.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлегендә 1 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге мәдәният объектларының гомуми чөлтәре үз эченә ала: 1 һәркем алырлык китапханә, 1 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкөсөн үстерүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 560 мең сум акча тотылган. Тармакта 4 кеше эшли. Шул исәптән матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыру һәм модернизацияләүгә зур акчалар тотыла.

Социологик тикшеренүләрдән күренгәнчә, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халык бәяләвендә тәэмин ителешнең житәрлек дәрәжәдә тәэмин ителмәве беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигезсезлеге, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "үтемлелек чиген" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, теләкләренә һәм көтүләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял һәм ижат эшчәнлеге, Мәгариф һәм үзара белем бирү, чаралар үткәрү, һавәскәрләр берләшмәләре эшчәнлеге өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән тәэмин итмәү, шулай ук мәдәният учреждениеләренең халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнә торган һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләүләре белән тәэмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә тәэмин ителмәгән;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыка, театр) фестиваль һәм башка программаларны (музыка, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә уздыру, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база сыйфатында файдалану өчен югары дәрәжәдәге заманча комплекслар кытлыгы. Механизм преодоления существующих проблем в сфере культуры

Эчтәлеге проблема	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сораулары диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге өлкөсөндә эшнең яңа формаларын һәм методларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының житәрлек дәрәжәдә үсмәве	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш чараларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Мәдәният учреждениеләренең инвалидлар, тормыш эшчәнлеге	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар

чиклэнган затлар өчен житерлек дәрәжәдә уңайлы булмавы	һәм аз хәрәкәтләнүче башка гражданныр өчен уңайлы итү, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектларны эшләү һәм гамәлгә кертү зарурилыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме күрсәтү

Хәвеф-хәтәр белән идарә итү һәм жайга салу чаралары

максаты-аларның программаның максатларына ирешүгә йогынтысын киметү.

Программаны тормышка ашырганда хәвеф - хәтәрләргә Анализ ясауны муниципаль заказчы – программаның координаторы-Аксубай муниципаль районы Яна Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты башкара.

Иң житди рискларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ рискларын кертергә мөмкин. Финанс риски программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс рискны чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм күрсәткечләргә ирешелгән нәтижеләргә карап ел саен корректировкалуу тора. Аксубай муниципаль районы Яна Ибрай авыл жирлегә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын минимальләштерү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегә механизмын формалаштыру юлы белән тормышка ашырыла. Административ риск ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин булган программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле. Административ рискны чикләү ысуллары булып тора:

программа чараларының үталешен тикшереп тору һәм Программаны тормышка ашыру белән идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны тормышка ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программаның күрсәткечләрен (индикаторларын) үтәү мониторингы;

программаны гамәлгә ашыру барышы турында халыкка мәгълүмат бирү һәм мәгълүматларны ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү буенча чаралар күрү программаны тормышка ашыру мониторингы һәм аның нәтижеләлеге бәйләү нигезендә программаның координатор-муниципаль заказчы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Төп максатлар, бурычлар, ахыргы нәтижеләрне тасвирлау
Программа һәм аны тормышка ашыру сроклары.

Программаның максаты - 2016-2024 елларга «Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү» республика программасы белән билгелэнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте приоритетларына нигезлэнгән.

Аксубай муниципаль районының Яна Ибрай авыл жирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәтгән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Яна Ибрай авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгәтләндерү һәм яна ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренә жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Әлеге максатка ирешү өчен системалы характерда булган кайбер мәсьәләләрен, шул исәптән, хал итәргә

кирәк:

милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм нәтижәле кулланылышын тәмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тоту.

«2016-2024 елларга концерт оешмаларын һәм башкарма сәнгатьне үстерү» подпрограммасы милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү максатын куя. Жирлекнен муниципаль концерт оешмалары чөлтәренә бүгенге торышын, концерт учреждениеләренә 2024 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» ярдәмчә программасы терроризм һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түзеп тормауны, Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат килгән формалаштыруны камилләштерә;

Срок реализации Программы - 2016 - 2024 годы.

Программаның ресурс белән тәмин ителешен нигезләү.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннан тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тоту.

Программаны финанслауның гомуми күләме 8588 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел-684 мең сум

2017 ел-694 мең сум

2018 ел-702 мең сум

2019 ел-711 мең сум

2020 ел-718 мең сум

2021 ел-1013 мең сум

2022 елда-1017 мең сум

2023 ел -1019 мең сум

2024 ел-1021 мең сум

Программаны тормышка ашыруны ресурслар белән тәмин итү фаразланган характерга ия һәм, тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен корректировкаланарга тиеш.

Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программа чараларын тормышка ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны тормышка ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларын нәтижәле файдалануны контрольдә тотат. Программа чараларын тормышка ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә катгый рәвештә гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү.

Мадәниятнең фундаменталь үзенчәлегә шунда ки, мадәният эшчәнлегенә мөһим нәтижәләре вакыт буенча билгеләнгән Социаль эффектта чагылыш таба һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шахәсләрнең кыйммәтле ориентирларын һәм үз-үзләрен тоту нормаларын үзгәртүдә чагыла.

Программада мадәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә тасвирлый торган индикаторлар системасын һәм цифрлы күрсәткечләргә куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет Подпрограммада үзләренә нәтижәлек күрсәткечләргә булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Программаның муниципаль заказчы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади нәтижәсә.

Аксубай муниципаль районының Яңа Ибраһим авыл җирлегендә яшәүчеләрнең торышында һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының Яңа Ибраһим авыл җирлегендә яшәү сыйфатын күтәрүдә, мадәният өлкәсендә модернизация курсы тормышка ашыру өчен уңай җәмәгать мохитә булдыруда мадәниятнең социаль ролен күтәрүдә чагыла. Бу эффект аерым алганда чагылыш табачак:

Аксубай районының Яңа Ибраһим авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлегә белән бергә бөтенлекне саклап калырга ярдәм итә торган мадәни кинлекнең бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыру, халыкка тәкъдим ителә торган мадәният һәм сәнгать өлкәсендә мадәни байлыкларның һәм мәгълүматларның төрлелегә һәм һәркем өчен мөмкин булуы өчен уңайлы шартлар тудыру;

мадәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка җәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мадәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мадәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә чагыла. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мадәни территорияләргә системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз элемент мадәниятне үстерү проблемаларын хәл итә. Программаны тормышка ашыруның нәтижәләлегә программада каралган максатчан индикаторларның һәм күрсәткечләргә факттагы ирешү дәрәжәсә буларак бәяләнә.

**«2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары
һәм башкарма сәнгатьне үстерү» ярдәмче программасы»**

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү»					
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районының Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм саклау;</p> <p>- мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәғлүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;;</p> <p>- халыкта граждандык тәңгәллеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант караш формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм рәвешләрен камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру</p>					
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Җирлекнең мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар үткәру.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халык арасында граждандык тәңгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәрбияләүне тәмин итә торган «мәдәният » өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләу</p>					
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2020 еллар.					
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганақлары, шүл исәптән еллар буенча да:	<p>Финанслау чыганақлары булып Аксубай МР Яңа Ибрай авыл җирлеге бюджеты акчалары тора</p> <p>Чыгымнар (мең сум).</p>					
	нибары	2016	2017	2018	2019	2020

Жирле бюджет акчалары	8588	684	694	702	711	1020
		2021	2022	2023	2024	
		1013	1017	1019	1021	
Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать клубларының формированиеләрен һәм анда катнашучылар санын арттыру;					

1. подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә Гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хал итүгә юнәлдерелгән проблемалар да.

Халыкның рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенә заманча этабы булып тора. Шуңа ук вакытта мәдәният кешеләктән рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешә нигезләрен, цивилизациялә тормыш рәвешләрен саклап калу сәләтенә нигез салучы үзәнчәлектә чынбарлык буларак та чыгыш ясы. Ижади көчләрен, кешенең сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенә мөһим критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрен хал итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән билгеләнә һәм әлегә проблемаларны программа-максатчан метод нигезендә хал итәргә кирәк. Муниципаль ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – Бу Аксубай районы Яна Ибрай авыл жирлегенә социаль-икътисади үсешенә иң мөһим ресурсларынан берсе буларак мәдәниәтне хәзергә шартларда тануны билгеләүчә конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлектә барлык субъектлары катнашында социаль эһәмиятлә максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәлә тотуны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Жирлекнең мәдәниәтен, сәнгәтен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар үткөрү.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Әлегә процессны камилләштерү буенча чаралар системасы тарафыннан күздә тотыла:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләнүнең өстенлектә юнәлешләрен билгеләү;
- инновацион формалар һәм методлар үсешә;
- районның муниципаль берәмлекләре белән хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- мәдәни-ял чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин ителеш.

- «мәдәниәт» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия бирү формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;
- жирлекнең социаль-икътисади үсешендә тагын да кирәк мәдәниәт учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә булышлык күрсәтү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	» Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау " (алга таба - Ярдәмче программа)
Төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче программаның максаты	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш-көн күреш шартларын, экстремизм һәм терроризмга каршы тору, аларның чагылышларын кисәтү һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен күтәрү
Ярдәмче программаның бурычлары	Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2024 еллар.
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 9,75 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел-1 мең сум 2017 ел-1,1 мең сум 2018 ел -1,15 мең сум 2019 ел-1,2 мең сум 2020 ел-1,3 мең сум 2021 ел -1 мең сум 2022 ел-1 мең сум 2023 ел -1 мең сум 2024 ел -1 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерга ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны

	формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслашуга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаларга тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру терроризм һәм экстремистлык күренешләренәң барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятлөргә карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Ярдәмче программаның үтәлешен тикшерүдә тотуны оештыру	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегә Советы Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотта.

II. Программа чишелешенә юнәлтелгән проблеманың характеристикасы.

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәгә федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәгә Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәргә чорга Россия Федерациясенәң дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук миллиләтара, диниара мөнәсәбәтләренә гармонияләштерүгә һәм яшьләренә патриотик тәрбияләүгә юнәлтелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә.

Хәзергә вакытта Аксубай районының Яңа Ибрай авыл жирлегендә өч дини оешма теркәлгән, шул исәптән 3 мөселман оешмасы; 3 православие оешмасы; теркәлмәгән дини оешмалар: 1 мөселман оешмасы.

Ижтимагый-сәясәи, миллиләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләренәң торышы төрле социаль төркем, миллиләт һәм дин вәкилләре арасында тотрыклылык, дустанә, конструктив хезмәттәшлек һәм хезмәттәшлек белән характерлана. Соңгы елларда эшләп килүче Мөселман мәчетләрендә дин тотучылар саны артты.

Шуның белән бергә, ярдәмче программаны эзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәгә бүгенгә вазгыять киеренке булып калу белән бәйле.

Хәзергә вакытта терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы дәүләт хакимияте, жирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәт һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлегә алдында торган иң кискен проблемаларны, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең унай тенденцияләрен булдыру агынан хал итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә гомуми куркынычсызлыкны ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Программа чаралары.

«Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмны кисәтү»

№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү:	2016-2024 еллар	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге.
2	авыл яшьләрен эш белән тәэмин итү, буш вакытларын үткәрү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча эш алып барыла.	2016-2024 еллар.	Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге, МКУ «Мәдәният бүлеге», МКУ «Мәгариф бүлеге»
3	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендәге программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2024 еллар.	Авил жирлеге башлыгы
4	Жирлек дини берләшмәләрендә дин тотучыларга, диндарларга, терроризмны һәм экстремизмны баяләүгә юнәлдерелгән вәгазьләр һәм җомга намазлары вакытында даими рәвештә мөрәҗҗәгать итүне башлап җибәрергә кирәк.	2016-2024 еллар.	Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
5	Басма һәм электрон массакуләм мәгълумат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбият һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне оештырырга.	2016-2024 еллар.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(килешү буенча), Яңа Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2024 еллар.	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, мәдәният бүлеге, ОДМС
7	Жәмгыятьтә әхлакий саламәтлекне ныгыту, милләтара һәм динара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның, халыкның	2016-2024 еллар.	Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча),

	<p>тормыш-көнкүрешен тээмин итүче объектларның террорчылыкка каршы якланышы мәсьәләләре буенча «түгәрәк өсталлар» уздыру.</p>		
8	<p>Формаль булмаган берләшмәләрне ачыклау буенча рейдлар.</p>	<p>2016-2024 еллар.</p>	<p>ТР буенча Россия ФМХИ Аксубай районындагы бүлекчәсе(киләшү буенча),</p>
9	<p>Теркәлмәган дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау өчен дини конфессияләр вәкилләре һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткәру</p>	<p>2016-2024 еллар</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Яна Ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты,</p> <p>Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча), «ТР буенча 102 ФПС» федераль янгынга каршы хезмәте (буенча ярашу)</p>
10	<p>Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда кешеләр күп була торган биналарда гамәлләр буенча уку дәрәсләре үткәруне оештыру</p>	<p>2016-2024 еллар</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, дини конфессияләр вәкилләре (киләшү буенча), Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча))</p>
11	<p>Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар</p>	<p>елында</p>	<p>«Авыл таннары» газетасы редакциясе»</p> <p>(киләшү буенча), Яна Ибрай авыл жирлеге клубларында стендлар</p>